

วิสาขามหาอุบาสีกา
(ผู้ถึงฝั่งนิพพาน)

สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงต้องตาย เพราะชีวิตมีความตาย
เป็นที่สุด สัตว์ทั้งหลายจักไปตามกรรม เข้าถึงผลแห่งบุญ
และบาป คือ ผู้มีกรรมเป็นบาป จักไปสู่นรก ส่วนผู้มีกรรม
เป็นบุญ จักไปสู่สุคติ เพราะฉะนั้น พึงทำแต่กรรมงามอันจะ
นำไปสู่สัมปรายภพ สังคมไว้ บุญทั้งหลายย่อมเป็นที่พึงของ
สัตว์ทั้งหลายในปรโลก

วิสาขามหาอุบาสิกา (ผู้ถึงฝั่งนิพพาน)

๕๓๖

พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ และสังฆานุภาพ เป็นอานุภาพ
ที่ไม่มีประมาณ เพราะเป็นอจินไตย อยู่เหนือวิสัยของผู้ที่ใจยังไม่
หยุด ซึ่งจะให้เข้าใจด้วยการนึกคิดตามหลักตรรกวิทยา หรือ
ศาสตร์ต่างๆ ที่มีอยู่ในโลกนี้ก็ไม่ได้ เพราะเป็นศาสตร์เฉพาะ
ของผู้รู้แจ้งเท่านั้น ผู้ที่ทำความดีให้เลื่อมใสในพระรัตนตรัย มักจะ
พบกับอานุภาพของพระรัตนตรัยอยู่เสมอ พบแต่เรื่องอัศจรรย์
จนกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และหากใจเราหยุดนิ่งเป็นอัน
หนึ่งอันเดียวกับพระรัตนตรัย เราจะมีความบริสุทธิ์ และมี
อานุภาพตามไปด้วย เพราะไม่มีสิ่งใดที่จะยิ่งใหญ่หรือเทียบเท่า
พระรัตนตรัยได้

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน อัยยิกาสูตร ว่า

“สพฺเพ สตฺตา มริสุสฺสนฺติ	มรณนฺตํ ทิ ชีวิตํ
ยถากมฺมํ คมิสุสฺสนฺติ	ปฺญญปาปผลูปคา
นिरยํ ปาปกมฺมนฺตา	ปฺญญกมฺมา จ สุคฺติ
ตสฺมา กเรยฺย กลฺยาณํ	นิจยํ สมฺปรายิกํ
ปฺญญานิ ปรโลกสฺมิ	ปตฺติจฺจา โหนฺติ ปาณินํ

สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงต้องตาย เพราะชีวิตมีความตาย
เป็นที่สุด สัตว์ทั้งหลายจักไปตามกรรม เข้าถึงผลแห่งบุญ
และบาป คือ ผู้มีกรรมเป็นบาป จักไปสู่นรก ส่วนผู้มีกรรม

วิสาขามหาอุบาสิกา (ผู้ถึงฝั่งนิพพาน)

๕๓๗

**เป็นบุญ จักไปสู่สุคติ เพราะฉะนั้น พึงทำแต่กรรมงามอันจะ
นำไปสู่สัมปรายภพ สังสมไว้ บุญทั้งหลายย่อมเป็นที่พึ่งของ
สัตว์ทั้งหลายในโลก”**

เส้นทางสู่ความสุข และความสำเริง นอกจากต้อง
อาศัยความรู้และความสามารถแล้ว ยังต้องอาศัยบุญเป็นหลัก
ใหญ่ที่สำคัญ เพราะเกิดเป็นมนุษย์ไม่ว่าจะทำอะไรให้สำเร็จต้อง
อาศัยบุญเป็นพื้นฐาน ถ้ามีบุญน้อย กว่าจะได้ความสุข และ
ความสำเร็จมาแต่ละครั้ง ต้องใช้เวลายาวนาน และยากลำบาก
เหลือเกิน ถ้าหากบุญมากขึ้นก็เหนื่อยน้อยลง ถ้าบุญมากเต็มที
แทนที่จะต้องวิ่งไปหาความสุข ความสุขและความสำเริงจะวิ่ง
เข้ามาหาเอง โดยไม่ต้องเหน็ดเหนื่อย อยู่เฉยๆ ก็มีสมบัติมาให้
ใช้ พึงดูคล้ายเป็นเรื่องที่เหลือเชื่อ แต่สิ่งที่เหลือเชื่อนี้แหละ ได้
บังเกิดขึ้นกับผู้มีบุญญาบารมีมาแล้วมากมาย

ดูอย่างท่านเมณฑกเศรษฐี ท่านโชติกเศรษฐี หรือท่าน
ชฎิลเศรษฐี ท่านได้สมบัติอัครรรยได้สมบัติจักรพรรดิตกไม่พรวง
โดยไม่ต้องเสียเวลาแสวงหาทรัพย์ให้ยากลำบาก แต่กว่าจะเป็น
เช่นนี้ได้ ก็เพราะภพชาติในอดีต ท่านมหาเศรษฐีเหล่านั้นได้
สังสมบุญไว้มาก เป็นยอดนักเสียสละชนิดเอาชีวิตเป็นเดิมพัน
เพราะฉะนั้นเมื่อถึงขีดถึงคราว บุญจึงส่งผลให้ท่านสมปรารถนา
ในทุกสิ่งคือ ได้ทั้งมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ และนิพพานสมบัติ

วิสาขามหาอุบาสิกา (ผู้ถึงฝั่งนิพพาน)

๕๓๘

ในครั้งนี้เรามาศึกษาความสำเร็จของผู้มีบุญอีกท่านหนึ่ง ซึ่งท่านได้เวียนว่ายตายเกิดในสุคติโลกสวรรค์มายาวนาน และภพชาตินี้ท่านมาบังเกิดเป็นมนุษย์ เพื่อมาเอาานิพพานสมบัติ อันเป็นสุดยอดปรารถนาของทุกชีวิต ผู้มีบุญท่านนี้ก็คือ ภัททชิกุมาร ซึ่งในอดีตชาติท่านบังเกิดเป็นพระเจ้ามहाปนาทะ ผู้มีมหาปราสาทสูงถึง ๒๕ โยชน์ เรื่องมีอยู่ว่า

*เมื่อพระเจ้ามहाปนาทะได้กลับไปเสวยทิพยสมบัติในเทวโลก บังเกิดเป็นนพการเทพบุตร ครั้นมาในยุคสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ท่านจุติจากเทวโลก มาเป็นบุตรเศรษฐีชื่อภัททชิกุมาร ซึ่งเป็นบุตรคนเดียวของภัททียเศรษฐี ผู้มีทรัพย์สมบัติประมาณ ๘๐ โกฏิ มีปราสาทถึง ๓ หลัง เนื่องจากท่านมีสมบัติมาก ทำให้ชาวพระนครแตกตื่น ปรารถนาจะมาดูสมบัติของภัททชิกุมาร เมื่อเห็นแล้วก็รู้สึกชื่นชมยินดี ไม่อึดไม่เบื่อในความวิจิตรพิสดารของมหาปราสาท และจะมีผู้คนมาชมกันอย่างหนาแน่นทุกวัน

ครั้นพระบรมศาสดาเสด็จมาถึงเมืองของท่าน ชาวเมืองกลับแห่แหนกันไปฟังธรรมจากพระพุทธองค์ ภัททชิกุมารไม่เห็น

วิสาขามหาอุบาสิกา (ผู้ถึงฝั่งนิพพาน)

๕๓๕

ผู้ใดมาเยี่ยมเยียนปราสาทของตน รู้สึกแปลกใจมาก จึงไต่ถามถึงสาเหตุ ครั้นรู้ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นในโลกแล้ว มหาชนกำลังไปฟังธรรมจากพระองค์ ตัวท่านปรารถนา จะไปฟังธรรม จึงชักชวนบริวารไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา เนื่องจากท่านสั่งสมบุญไว้มาก ฟังธรรมแค่เพียงครั้งเดียวก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ทันที ท่านได้ระลึกชาติไปดูว่าบุญอะไรหนอที่เป็นพลวปัจจัยให้ท่านได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ เมื่อตรวจตราดูด้วยธรรมจักขุก็รู้ถึงสาเหตุดังนี้ว่า

ในสมัยหนึ่ง ท่านเกิดเป็นดาบส ได้เห็นพระปทุมุตตร-สัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จเหาะผ่านมาทางอากาศ เกิดความเลื่อมใสในพุทธานุภาพ จึงยืนประคองอัญชลีด้วยความเคารพนอบน้อม พระบรมศาสดาทรงรู้อัธยาศัยของท่าน จึงเสด็จลงจากอากาศแล้วประทับยืนอยู่ต่อหน้า ท่านดาบสจึงเอาน้ำผึ้งเหงำบัว เนยใส และน้ำมัน เข้าไปถวายพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยความเคารพ พระพุทธองค์ทรงเอาบาตรรับไว้จากดาบส แล้วกระทำอนุโมทนาในกุศลจิตศรัทธาของท่านดาบส จากนั้นพระองค์ก็เสด็จเหาะกลับไป

หลังจากที่ท่านดาบสทำบุญกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านหมั่นตามระลึกนึกถึงบุญด้วยความปลื้มปีติตลอดเวลา

วิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (ผู้ถึงฝั่งนิพพาน)

๕๔๐

ครั้นตกลางคิน ขณะที่ท่านกำลังนั่งอยู่ในอาศรมใต้ต้นไม้ใหญ่ เกิดฝนตกหนัก ฟ้าผ่าเปรี้ยงลงมา สายฟ้าได้ฟาดลงมาบน ศีรษะของท่าน ทำให้ถึงแก่มรณภาพทันที แต่ด้วยจิตที่เลื่อมใส ในพระลัมมาลัมพุทเธเจ้า ทำให้ท่านได้ไปเสวยทิพยสมบัติใน สวรรค์ชั้นดุสิตเป็นเวลายาวนาน เมื่อถึงคราวสร้างบารมีท่าน ลงมาเกิดเป็นมนุษย์อีก ได้มาเกิดในยุคสมัยของพระผู้มีพระ- ภาคเจ้าทรงพระนามว่า วิปัสสี ท่านก็ได้มีโอกาสสร้างมหา- ทานบารมี ด้วยการถวายผ้าไตรจีวรแด่พระภิกษุสงฆ์จำนวน ๖๘,๐๐๐ รูป มหาทานบารมีในครั้งนั้นส่งผลให้ท่านได้ไปบังเกิด ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เสวยทิพยสุขตลอดชั่วอายุของชาว สวรรค์ และในชาติก่อนหน้านี้นี้ ท่านได้เกิดเป็นพระเจ้ามหาปนาทะ ผู้มีอานุภาพมากนั่นเอง

เมื่อภัททชิกุมารบรรลุเป็นพระอรหันต์แล้ว พระบรม- ศาสดาทรงประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทาแก่ภัททชิ พระองค์ ประทับอยู่ในภัททียนครตลอด ๗ วัน เพื่อฉลองศรัทธาท่าน ภัททียเศรษฐี จากนั้นทรงเสด็จกลับวัดพระเชตวัน ในระหว่าง นั่งเรือข้ามแม่น้ำคงคา พระบรมศาสดาทรงรับสั่งให้ภัททชิกิษุ ผู้บวชใหม่ได้เพียง ๗ วัน นั่งเรือลำเดียวกับพระองค์ ในขณะที่ เรือล่องไปถึงกลางแม่น้ำคงคา พระบรมศาสดาทรงตรัสถามว่า “ภัททชิ ปราสาททองที่เธอเคยอยู่ ในสมัยที่เธอเป็นพระเจ้า-

วิสาขามหาอุบาสิกา (ผู้ถึงฝั่งนิพพาน)

๕๔๑

มหาปนาทะในอดีตชาตินั้นอยู่ตรงไหน”

พระภัททชิกราบทูลว่า “จมอยู่ในน้ำข้างล่างนี้พระเจ้าข้า” จากนั้นท่านก็ดำลงไปใต้น้ำด้วยฤทธาภาพ แล้วเกี่ยวเอายอดปราสาทขึ้นมาด้วยหัวแม่เท้า ปราสาทซึ่งสูง ๒๕ โยชน์ได้โผล่พ้นจากน้ำ และลอยขึ้นไปในอากาศ แสดงให้หมู่ภิกษุสงฆ์ และมหาชนได้เห็นว่าเป็นปราสาททองของท่านในสมัยที่เคยเป็นพระราช และท่านได้เสวยสุขอยู่ในปราสาทหลังนี้ ประหนึ่งอยู่บนสรวงสวรรค์ จากนั้นพระเถระได้ปล่อยให้ปราสาทจมลงไปในแม่น้ำคงคาตามเดิม สาเหตุที่ยังไม่อันตรายหายไประหว่างที่เพชฌัญญุตาซึ่งเคยร่วมสร้างบุญกับท่าน ในสมัยที่เป็นช่างสานสองพ่อลูกนั้น จะมาอุบัติเป็นพระราชานามว่า สังขะ ปราสาทนั้นจึงตั้งขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งเพื่อรองรับการบังเกิดขึ้นของพระราชาสังขะ เพราะฉะนั้นจึงยังไม่อันตรายต่อไป

พระพุทธองค์ตรัสว่า สมัยที่ภัททชิกุมารเป็นพระเจ้า-มหาปนาทะ พระนางสุเมธาเทวีคือ มหาอุบาสิกาวิสาข ส่วนพระองค์เป็นท้าวลักกะจอมเทพ เราจะเห็นว่า การที่พระเถระท่านเป็นผู้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิตทั้งทางโลกและทางธรรม ก็เพราะท่านสร้างบุญมิได้ขาด เป็นผู้ไม่เคยว่างเว้นจากการสั่งสมบุญ เพราะบุญเท่านั้นที่จะยกฐานะของท่านจากปุถุชนคนธรรมดาให้มาเป็นพระอริยเจ้า บุญกุศลได้คอยประคับประคอง

วิสาขามหาอุบาสิกา (ผู้ถึงฝั่งนิพพาน)

๕๔๒

ชีวิตให้ดำเนินอยู่บนเส้นทางของความดี บนเส้นทางของพระ-
อริยเจ้ามาโดยตลอด และเมื่อละโลก ก็ได้ไปเสวยสุขอันประณีต
ยิ่งๆ ขึ้นไป

เพราะฉะนั้น เราควรให้ความสำคัญกับการสั่งสมบุญ
ให้มากๆ เพราะบุญเท่านั้นที่จะบันดาลทุกสิ่งทุกอย่าง อย่า
ประมาทว่าเราสั่งสมบุญกันมากแล้ว อย่าเพึ่งคิดอย่างนั้น ยังมี
บุญอีกมากมายหลายอย่างที่เราจะต้องทำ โดยเฉพาะการช่วย-
เหลือมวลมนุษยชาติให้พ้นจากการเป็นบ่าวเป็นทาสของพญามาร
ซึ่งงานรื้อวัฏฏะนี้ ต้องทุ่มเทชีวิตจิตใจชนิดเอาชีวิตเป็นเดิมพัน
กันเลย ถ้าเราทุ่มเทสร้างบารมีให้เต็มทีในภพชาตินี้ ชาติดต่อไป
เราก็ไม่ต้องมาลำบากเหมือนอย่างในปัจจุบัน เส้นทางสร้าง
บารมีจะสะดวกราบรื่น เพราะฉะนั้น ให้ทุ่มเทสร้างบารมีกัน
ทุกรูปแบบ ตามอย่างนักสร้างบารมีในกาลก่อน และหมั่นนั่ง
ธรรมะฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระรัตนตรัยกันทุกๆ คน

